

Čo sa stane ak spochybníme knihu Genezis

Prvý a posledný Adam

Božie slovo vyučuje, že v dejinách nášho sveta boli dve kľúčové postavy, dvaja jedineční ľudia: prvý človek (Adam) menom Adam a posledný Adam (človek), Ježiš Kristus (Rímskym 5. kap., 1. Korinským 15. kap.). Adam bol jedinečný tým, že je prvým človekom, nadprirodzene stvorený priamo Bohom, nemá ľudských rodičov ani žiadnych evolučných vývojových predkov. Jeho postavenie a úloha je špeciálna v tom, že v skúške reprezentuje pred Bohom celé ľudstvo a v určitom zmysle dokonca i tvorstvo. Keď Adam zhreší, prestúpi prikázanie, privedie trest a kľatbu, porušenie, na celé tvorstvo, skrze Adama zhrešia všetci ľudia, smrť vojde do tvorstva,

smrť prechádza na všetkých ľuďoch (Rímskym 5:12). Adam mal jedinečné postavenie, konal zástupne za všetkých ľudí. Druhým a posledným Adamom je sám Pán Ježiš Kristus, ktorý rovnako má ako človek jedinečné postavenie a úlohu, koná tiež zástupne. O každom, kto je v Kristovi, kto je skrze vieru v evanjelium s Kristom stotožnený, platí, že jeho hriechy sú počítané Kristovi na kríži, Kristus strpel trest za hriech a Kristova spravodlivosť (poslušnosť zákonu) je počítaná veriacemu. To je ospravedlnenie zo samotnej viery. Učenie o týchto dvoch Adamoch tvorí jadro evanjelia. Jeden spôsobil smrť (vo všetkých rovinách: duchovná smrť, fyzická smrť, druhá smrť – ohnivé jazero, večné zahynutie) všetkým ľuďom, druhý Adam, Kristus, vykupuje zo všetkých troch zložiek smrti tých, ktorí v neho veria (Rímskym 5:12–21; 1. Korinským 15:3–4, 20–28, 40–50). Prvý Adam privodil smrť, ktorá do jeho pádu neexistovala, druhý Adam smrť porazil a zahladil, smrti viacej nebude. Táto pravda evanjelia je nezlučiteľná s akoukoľvek formou evolučnej teórie.

Pokus o zosúladienie evolúcie a viery v evanjelium

Mnohí kresťania, žijúci v súčasnej dobe moderného vedeckého poznania, dokonca i kazatelia, pastori, učitelia, teológovia na biblických školách a teologických seminároch, podľahli tlaku modernej vedy, ktorá prezentuje evolučnú teóriu ako vedeckú a (ako) pravdivú, a pokúsili sa zosúladiť Písmo a evanjelium s evolúciou vesmíru a života. Výsledkom takéhoto pokusu je „teistická evolúcia“ alebo „progresívne stvorenie“. Existujú aj iné prístupy (napríklad teória medzery či rámca a podobne), ale tie narážajú na rovnaký problém ako prvé dva, a preto sa pre krátkosť času poverujeme len prvým dvom.

Teistická evolúcia prijíma časový rámec a postupnosť procesov z naturalistickej evolúcie, akurát navyše priberie existenciu Boha, a to v zmysle, že Boh evolúciu buď naštartoval, alebo ju celú aj riadil. Takýto prístup nič nerieši, pretože: 1) je v rozpore s opisom aktu stvorenia podľa Božieho slova, pretože Boh stvoril svojím slovom a mocou Ducha, nie prírodnými procesmi; 2) je v rozpore s Božím slovom ohľadom pôvodu smrti; 3) je v rozpore s Božím slovom ohľadom existencie prvého Adama.

Zástancovia teistickej evolúcie sú donútení prijať taký výklad prvých kapitol knihy Genezis, v ktorom prvý Adam a pôvod smrti sú len obraznými opismi. Toto má však smrteľný dôsledok pre evanjelium: Ak Písmo opisuje pôvod smrti a prvého Adama len obrazne, symbolicky, a nie je to reálna historická skutočnosť, potom akú mám záruku, že Písmo opisuje víťazstvo nad smrťou, zahľadenie smrti, vzkriesenie z mŕtvych, večný život a posledného Adama (Spasiteľa), ako reálnu historickú skutočnosť a nie len obrazne, symbolicky? Veď piata kapitola Rímskym a pätnásta kapitola 1. Korinským robí symetriu a nezrušiteľné prepojenie medzi pádom do hriechu a smrti a vykúpením z hriechu a smrti, medzi prvým Adamom a posledným Adamom ako činiacimi zástupné dielo za všetkých/mnohých. Buď sú oboje pravdy skutočné a pravdivé, alebo sú oboje len symbolické obrazy a rozprávky, ktoré nemajú moc spasiť ľudskú dušu a vzkriesiť mŕtvolu.

Takíto kresťania sú nekonzistentní, lebo v otázke Ježišovho počatia, jeho pôvodu, v otázke vzkriesenia z mŕtvych, v otázke zázrakov, v otázke existencie Boha, v otázke nového neba a zeme, v otázke spásy a evanjelia, veria Božiemu slovu a kladú autoritu Písma nad autoritu vedeckého poznania, avšak v otázke pôvodu vesmíru a života, v otázke veku sveta a jeho histórie, veria modernej vede s jej evolučnou teóriou, kladú autoritu vedy nad Písmo a prekrúcajú výklad knihy Genezis. Nedokážem porozumieť tomu, prečo tak činia s pôvodom vesmíru a života, ale nečinia tak už so zázrakmi, vtelením, vzkriesením, vykúpením. Veď ako jedno tak i druhé prijímame vierou, pretože veríme, že Boh je a zjavil svoje slovo v Písme: *„Kým za dávna mnoho ráz a mnohým spôsobom hovorieval Boh otcom v prorokoch, za týchto posledných dní nám hovoril v Synovi“* (Židom 1:1). On je Pravda a zjavuje nám pravdu. Platí to rovnako o vzkriesení a večnom živote

v novom nebi a na novej zemi, ako aj o pôvode vesmíru a života a o príčine potreby spásy a vykupiteľa.

Progresívne stvorenie je veľmi podobné teistickej evolúcii, ale na rozdiel od nej odmieta chemickú a biologickú evolúciu, drží len evolúciu vesmíru (teória Veľkého tresku) a dlhé geologické veky. Do tohto rámca pomalého postupného vývoja počas miliárd rokov na zemi vkladá postupnosť stvoriteľských aktov, kde Boh tvorí život po krokoch (od nižších foriem života po vyššie, až po človeka) v postupnosti modernej evolučnej teórie. Aj tento prístup naráža na problém, že smrť a choroby v ňom existujú počas stoviek miliónov rokov pred tým, ako na scénu príde človek, jeho pád a kľatba. Rovnako je v rozpore s Božím slovom aj v mnohých iných ohľadoch, keď Písmo vykladáme Písmom a nie moderným vedeckým poznáním.

Sú kresťania, ktorí povedia, že na otázke – viera v stvorenie podľa knihy Genezis verzus viera v evolúciu – nezáleží, podstatné je len veriť v Krista, veriť v evanjelium. Pridajú k tomu občas ešte vetu, že Biblia nie je vedecká kniha. Je pravdou, že Biblia nie je prírodovednou knihou, ale platí, že pôvod sveta a života opisuje faktograficky, nie obrazne. Vyššie sme ukázali, že kvôli otázke smrti a Spasiteľa v úlohe posledného Adama sa nedá oddeliť viera o počiatkoch od viery v evanjelium. Nevyriešiť si otázku evolúcie je pre kresťana smrteľne nebezpečné čo do viery v evanjelium.

História sveta – Noachovská potopa

Podobne ako s pôvodom sveta je to aj s históriou (dejinami) sveta. Je potopa za dní Noacha, tak ako je opísaná v knihe Genezis, skutočná dejinná udalosť, alebo len nejaký obrazný opis? Písmo hovorí o svete do potopy, v ktorom sa ľudia dožívali rádovo až tisíc rokov. Trvanie tohto sveta je určené rodokmeňmi od Adama po Noacha a potopa je opísaná ako Boží súd nad hriechom na Zemi, súd vodou, ktorý zničil celý vtedajší svet, a to počas jedného roka. Zachránili sa len štyri manželské páry, ktoré boli v korábe. Z pohľadu modernej sekulárnej (naturalistickej) vedy je takáto udalosť nereálna a nikdy sa v dejinách našej planéty nestala. Komu dáme za pravdu? Písmu alebo modernej vede? Je možné prijať postoj, že je to obrazný opis, a že noachovskú potopu nepotrebujeme brať doslovne ako je opísaná v knihe Genezis?

Na svet pred potopou a na potopu za dní Noacha sa odvoláva sám Pán Ježiš a novozmluvné spisy spôsobom, že nielenže táto udalosť bola dejinná a skutočná presne tak, ako je opísaná v knihe Genezis, ale je aj prepojená s druhým príchodom Pána a so spasením skrze vieru v evanjelium. Sám Pán Ježiš hovorí: „*A ako bolo za dní Noeho, tak bude aj za príchodu Syna človeka: lebo ako v tých dňoch pred potopou jedli a pili, ženili sa a vydávali až do toho dňa, ktorého vošiel Noe do korábu, a nezvedeli, až prišla potopa a všetkých zachvátila: tak bude aj za príchodu Syna človeka*“ (Matúš 24:37–39). Za Noacha

Boh súdil svet pre hriech a z milosti dal záchranu. Za druhého príchodu Pána bude Boh súdiť svet a z milosti je záchrana. Noeho koráb je predobrazom Krista: „

ktorý (Kristus) aj nás, protiobraz zachránených v korábe, zachraňuje teraz.

“ (1. Peter 3:21). Tí, ktorí boli v korábe, z milosti unikli súdu – tí, ktorí sú v Kristovi, z milosti uniknú súdu. Len tí, ktorí uverili, že prichádza súd vodou, vošli do korábu a boli spasení. Len tí, ktorí veria, že Boh bude súdiť svet ohňom a uverili v Ježiša Krista, budú Kristom zachránení. Tí, ktorí neuverili, sa vysmievali. Aj dnes sa moderné vedecké poznanie vysmieva biblickej viere v potopu za dní Noacha. Viera v noachovskú potopu a viera v evanjelium sa však nedajú rozdeliť, jedno bez druhého nemôže byť. Buď je pravdou oboje, alebo ani jedno. Ak svet pred potopou a svet po potope nie sú skutočné, dejinné, potom ani nové nebo a nová zem nie sú skutočné, nebudú, je to len obraz. Ak súd vodou nebol dejinný a skutočný, ani súd ohňom nebude. Ak spása za dní Noacha v korábe nebola dejinná a skutočná, potom nie je skutočná a nestane sa v budúcnosti naozaj ani spása v Kristovi.

Ak však potopa za dní Noacha prebehla tak, ako je opísaná v Písme, potom celý geologický stĺpec a fosílny záznam od vrstvy Kambria vyššie predstavuje jeden rok katastrofickej erózie, sedimentácie a fosilizácie, a nie 570 miliónov rokov postupných geologických a evolučných procesov, ako tvrdí moderná paleoveda. Takto príkro proti sebe tie veci stoja. Budeme veriť Božiemu slovu a priamej reči Ježiša Krista, alebo modernému paleovednému poznaniu s jeho datovacími metódami?

História sveta – Jonáš

Podobne je to aj s Jonášom. Bol Jonáš naozaj fyzicky, skutočne, tri dni v bruchu veľkej ryby, alebo je to obrazná reč, fiktívny príbeh s morálnym poučením či biblická bájka pre malé deti na besiedke? Moderná veda nepozná niečo také, že by človek bol tri dni v bruchu veľkej ryby a potom ďalej žil a pôsobil. Na túto udalosť sa však odvoláva sám Pán Ježiš ako na dejinnú a skutočnú: „Ale on odpovedal a riekol im: Pokolenie, zlé a cudzoložné, vyhľadáva znamenie, ale mu nebude dané znamenie, iba znamenie proroka Jonáša“ (Matúš 12:39), *„Lebo ako bol Jonáš znamením Ninivčanom, tak bude aj Syn človeka tomuto pokoleniu“* (Lukáš 11:30). Realita udalosti s Jonášom je nerozlučne prepojená s evanjeliom. Ak Jonáš nebol skutočne (samozrejme zázračne, z Božej moci) v bruchu veľkej ryby tri dni a tri noci a nevyšiel von živý, potom ani Pán Ježiš nebol v hrobe tri dni a tri noci a nevstal z mŕtvych mocou Božou. Takto príkro proti sebe tieto veci stoja. Budeme ohľadom pôvodu a histórie sveta veriť Božiemu slovu a priamej reči Ježiša Krista alebo modernému vedeckému poznaniu?

Je evolúcia vedecká a pravdivá?

Nie je veda ako veda. Je veda, ktorá je empirická. Empirická veda používa empirické metódy výskumu: pozorovanie, meranie, experiment. Len empiria dokáže priniesť spoľahlivé a overiteľné spoznávanie materiálneho sveta, v ktorom žijeme. Empirické metódy však fungujú len tu a teraz. Nedosiahnu do ďalekej minulosti. Veda, ktorá sa zoberá pôvodom a vývojovými procesmi v dávnej minulosti (paleovedné disciplíny) pracuje s inými, neempirickými metódami ako modelovanie, extrapolácia v súčasnosti známych procesov a dejov dozadu v čase, pretože ani pokus, ani meranie, ani pozorovanie sa nedá robiť dozadu v čase. Paleovedy skúmajú empiricky len výsledky dávnominulých procesov, nie samotné „vývojové procesy“. Paleovedy „vývojové procesy“ rekonštruujú. Rekonštrukcia je empiricky neoveriteľná. Navyše táto rekonštrukcia sa nedá urobiť bez množstva predpokladov, ktoré sa prijímajú vierou a samotné sú tiež empiricky neoveriteľné. Preto sa evolučná teória v konečnej miere prijíma vierou, (a) preto sa kvalifikuje skôr ako ideológia, a preto má náboženský charakter. Keďže je empiricky neoveriteľná, jej pravdivosť budeme merať Písmom a nie jej vlastnými tvrdeniami. Boh v Písme kladie človeku rečnícku otázku: „*Kde si bol, keď som zakladal zem? Oznam, akže znáš rozum?*“ (Jób 38:4). Tým nám jasne ukazuje, že pre rozsúdenie toho, čo je pravda, je kľúčové empirické poznanie, je kľúčové svedectvo očitého svedka. Človek nebol pri tom, keď vznikala Zem, nepozoroval to, preto nemôže sám spoznať pravdu o pôvode Zeme, ale je odkázaný na empirické svedectvo očitého svedka. Boh nielen bol pri tom ako očitý svedok, on sám aj stvoril. A pravdivé poznanie zanechal vo svojom neomylnom slove. Preto zdrojom poznania absolútnej pravdy o pôvode a histórii sveta a života nie je moderná veda, ale zapísané Božie zjavenie (Židom 11:1+3).

Vyučovanie odznelo na konferencii „Bible pod palbou aneb jak se vypořádat s útoky na autoritu Božího slova“ v Třinci 25. mája 2013.